

Gemeente Amsterdam

Leidraad burgerparticipatie

Er komt een moment dat je moet nadenken over participatie bij een project. Waar moet je op letten als je bewoners betreft? Gebruik daarvoor deze leidraad. Neem de vragen door met de project-, proces-, of programmamanager. Of met de hele projectgroep. We spreken in deze leidraad van

bewoners. Daarmee bedoelen we echter alle deelnemers die bij een participatieproces kunnen worden betrokken: inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en overige belanghebbenden.

1. Formuleer het doel van de participatie

Eigenaarschap Vergroten van eigen verantwoordelijkheid: wat kunnen en willen inwoners, maatschappelijke partners en mede overheden zelf?	alternatieve oplossingen, oproep doen tot innovaties.	Ontplooiing Burgerschapontwikkeling of democratische vaardigheden van betrokkenen versterken.
Kwaliteit van aanpak en beleid Kennis en ervaringen (collectieve wijsheid) aanboren, doordenken scenario's of	Zeggenschap Macht en invloed van burgers vergroten.	Legitimiteit Acceptatie op genomen beslissingen vergroten of onbehagen verminderen.
	Belangen in beeld Achterhalen hoe de belangen rond de opgave liggen. Perspectieven en/of argumenten verzamelen.	

2. Procesfase

Formuleer in welke fase van het proces de participatie plaatsvindt. Dit zorgt voor een beter begrip bij participanten.

agendavorming

beleidsvorming

uitvoering

evaluatie

voortraject
natraject

3. Niveau van participatie

Kies het niveau van participatie. Bepaal vooraf de rol en verantwoordelijkheid van alle deelnemers (Amsterdammers en gemeente).

Meebepalen
Amsterdammers beslissen mee over het beleid of het project. Of nemen zelf initiatief. Amsterdammers en/of maatschappelijke partners maken deel uit van een gemeentelijk projectteam of de stuurgroep en hebben beslissingsmacht.

Samenwerken (cocreatie)
Amsterdammers werken mee aan het beleid of project. Amsterdammers staan dicht bij het gemeentelijk apparaat.

Meedenken (raadplegen en adviseren)
Amsterdammers geven de gemeente nuttige ideeën of suggesties.

Informereren
Amsterdammers hebben behoefte aan informatie. Of de gemeente wil Amsterdammers ergens over informeren. Amsterdammers hebben een meer passieve rol.

4. Voorwaarden

Zijn de noodzakelijke voorwaarden aanwezig?

Commitment bestuurders
Het bestuur (dagelijks bestuur van stadsdeel tot en met college van B&W) verbindt zich uitdrukkelijk aan het participatieproces. Bij meebepalen committeert het bestuur zich op voorhand aan de uitkomsten van dat proces, mits deze uitkomst binnen de vooraf gestelde (beleids-)kaders blijft.

Juridische ruimte
Past de ambitie binnen de bestaande wet- en regelgeving?

Beleidsruimte
Staat het bestaande beleid deze participatieruimte toe? Zo niet, dan kan daar bestuurlijk van afgeweken worden. Is die bereidheid of beleidsruimte er niet, dan dient er een ander participatieniveau gekozen te worden.

Is er voldoende kennis, ervaring en/of betrokkenheid bij de deelnemers aan de participatie?

Is er voldoende tijd, geld, middelen en ambtelijke capaciteit?

Aan alle bovenstaande punten moet worden voldaan. Is dat niet het geval, dan dient het participatieniveau en mogelijk ook het doel aangepast te worden.

5. Participatieplan

Stel het participatie plan op. In het participatieplan wordt het doorlopen van de bovenstaande stappen weergegeven. In dit plan worden ook de instrumenten weergegeven waarmee de participatie wordt uitgevoerd. Voor elk gekozen niveau zijn verschillende instrumenten en methoden toepasbaar, zie daarvoor het schema hieronder.

Het participatieplan maakt deel uit van het project- / beleidsplan. In de participatieparagraaf wordt een samenvatting gegeven van het participatieplan.

6. Evaluatie

Stel na het uitvoeren van de participatie een evaluatie op. Zijn de geformuleerde doelstellingen bereikt? Koppel aan de deelnemers altijd terug wat met hun inbreng is gebeurd.

Betrek in alle stappen het gebiedsgericht werken
Maak bij bovenstaande stappen gebruik van de kennis en ervaring van de gebiedsteams. In elk stadsdeel zijn gebiedsteams en gebiedspools. Deze teams werken in de buurten en wijken van Amsterdam. Gebiedsmakelaars signaleren wat er in een wijk/ buurt gebeurt en agenderen dit binnen de gemeente. De gebiedsmakelaars zijn daarmee de ogen en oren op straat. Ze staan fysiek dicht bij de Amsterdammers.